

На основу члана 61. став 3. Закона о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 93/12), члана 17. став 1. и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12 и 7/14 – УС),

Влада доноси

УРЕДБУ

о мерама безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом уредбом се прописују мере безбедности које примењује носилац лиценце за обављање нуклеарних активности ради обезбеђивања нуклеарних објеката и нуклеарних материјала.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овој уредби имају следеће значење:

- 1) аларм је звучни сигнал и/или визуелни сигнал, који је проузрокован недозвољеним радњама;
- 2) безбедносна провера је провера коју у складу са законом који уређује тајност података врши надлежни орган;
- 3) витална зона је простор који се налази унутар заштићене зоне и који садржи објекте, опрему, системе, уређаје или нуклеарни материјал чија саботажа може директно или индиректно довести до значајних радиолошких последица;
- 4) детекција представља процес у систему безбедности који започиње алармом и завршава се потврђивањем и оценом узрока аларма;
- 5) задршка је елемент система физичке заштите пројектован тако да повећа време потребно за улаз и/или излаз из нуклеарног објекта или простора који се штити;
- 6) заштићена зона је простор унутар зоне са ограниченим приступом која садржи нуклеарне материјале и/или циљеве (мете) саботаже и окружена је физичком баријером са додатним мерама физичке заштите;
- 7) злонамерно дело је намерно учињен погрешан поступак или учешће у њему без одобрења или оправдања, или чин за који се претпоставља или зна да ће проузроковати смрт или озбиљну повреду неке особе, оштећење материјала или штету на објектима или у животној средини;
- 8) зона са ограниченим приступом је обележени простор у коме се налазе нуклеарни објекти и нуклеарни материјали, и коме је приступ ограничен и контролисан из разлога физичке заштите;
- 9) зоне система обезбеђења су: зона са ограниченим приступом, заштићена зона, унутрашња зона и витална зона;
- 10) мере безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала су мере физичке заштите и мере техничке заштите ради обезбеђивања нуклеарних објеката и нуклеарних материјала;
- 11) мере детекције су мере намењене откривању незаконитог или неодобреног поступка од значаја за безбедност нуклеарних објеката и нуклеарних материјала;
- 12) неовлашћено померање је крађа или било које друго незаконито одношење нуклеарног материјала;
- 13) одбрана по дубини представља комбинацију више нивоа система и мера који морају бити савладани или заобиђени у циљу нарушавања система обезбеђења;
- 14) одговор је активност усмерена ка откривању или спречавању злонамерног дела;
- 15) план безбедности је акт израђен на основу процене основне безбедносне угрожености од стране носиоца лиценце за обављање нуклеарних активности, на који је сагласност дала Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије (у даљем тексту: Агенција), који успоставља систем безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала;

- 16) план безбедности транспорта је акт израђен на основу ПОБУ транспорта од стране носиоца лиценце за обављање нуклеарне активности, на који је сагласност дала Агенција, који дефинише систем обезбеђења и активности радника обезбеђења и других запослених током припрема за транспорт и транспорта, укључујући и тачке преношења надлежности;
- 17) план за деловање у случају угрожавања безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала је акт израђен од стране носиоца лиценце за обављање нуклеарне активности, на који је сагласност дала Агенција, којим се дефинишу активности носиоца лиценце за обављање нуклеарне активности с циљем спречавања злонамерног дела и отклањања његових последица;
- 18) правило „два лица” је процедура која захтева присуство најмање два обучена и овлашћена лица са циљем одобравања активности при поступцима у вези са нуклеарним објектима и нуклеарним материјалима;
- 19) претња је активност особе или групе особа која има мотиве, жељу и могућности да изведе злонамерно дело;
- 20) програм одржавања система обезбеђења је акт израђен од стране носиоца лиценце за обављање нуклеарне активности, на који је сагласност дала Агенција, који дефинише мере и активности потребне за одржавање система обезбеђења;
- 21) програм стручне обуке запослених на пословима и задацима система обезбеђења (у даљем тексту: програм стручне обуке) је акт израђен од стране носиоца лиценце за обављање нуклеарне активности, на који је сагласност дала Агенција, који дефинише садржај и динамику стручне обуке запослених на пословима и задацима система обезбеђења;
- 22) процена основне безбедносне угрожености (у даљем тексту: ПОБУ) је акт у ком су означени и описани потенцијални нападачи на нуклеарне објекте и нуклеарне материјале и њихове карактеристике;
- 23) радник обезбеђења је особа запослена на пословима спровођења мера безбедности;
- 24) систем обезбеђења је интегрисани скуп мера безбедности и процедура које спроводи служба обезбеђења носиоца лиценце за нуклеарну активност, с циљем спречавања злонамерних дела;
- 25) техничка заштита је скуп организованих мера и активности техничког обезбеђења нуклеарних објеката и нуклеарних материјала који се спроводи употребом механичких и електронских средстава за заштиту;
- 26) транспортно-контролни центар је објекат који омогућава континуирано праћење локације транспортног конвоја и његовог безбедносног статуса као и комуникацију са транспортним конвојем, превозником, пошиљаоцем, примаоцем и када је то потребно са службом обезбеђења. Организовање транспортно-контролног центра је у надлежности Министарства унутрашњих послова;
- 27) унутрашња зона је простор унутар заштићене зоне где се користе и/или чувају нуклеарни материјали категорије I;
- 28) уравнотежени приступ је метод који подразумева примену мера безбедности сразмерну потенцијалним последицама злонамерног дела;
- 29) физичка баријера је ограда, зид или слична физичка препрека која обезбеђује успоравање проласка и допуњује мере контроле приступа;
- 30) физичка заштита је скуп активности и поступака физичког обезбеђења нуклеарних објеката и нуклеарних материјала који се спроводи активностима службе обезбеђења;
- 31) функције система обезбеђења су детекција, задршка и одговор;
- 32) централна алармна станица (ЦАС) је објекат са инсталираном опремом која омогућава целовито и континуирано праћење аларма, процену ситуације и комуникацију са радницима обезбеђења, одговорним лицима и снагама за одговор.

Члан 3.

Носилац лиценце за обављање нуклеарних активности обезбеђује спровођење мера физичке и техничке заштите нуклеарних објеката и нуклеарних материјала, као и мере физичке и техничке заштите током транспорта нуклеарних материјала унутар територије Републике Србије.

Мере физичке и техничке заштите нуклеарних објеката и нуклеарних материјала се утврђују на основу израђене ПОБУ.

Носилац лиценце за обављање нуклеарне активности спроводи мере физичке и техничке заштите нуклеарних објеката и нуклеарних материјала у складу са Планом за деловање у случају угрожавања безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала, Планом безбедности и Планом безбедности транспорта.

На акте којима се уређује безбедност нуклеарних објеката и нуклеарних материјала из става 3. овог члана, а које доноси носилац лиценце за обављање нуклеарних активности, сагласност даје Агенција.

Члан 4.

Комисија за процену основне безбедносне угрожености (у даљем тексту: Комисија) врши процену на основу доступних информација служби безбедности Републике Србије, министарства надлежног за унутрашње послове, министарства надлежног за спољне послове, носиоца лиценце за обављање нуклеарне активности и Агенције. Комисију за процену основне безбедносне угрожености образује Влада.

Комисија израђује ПОБУ и доставља је Влади. ПОБУ је поверљив документ који садржи податке од интереса за Републику Србију чијим би откривањем неовлашћеном лицу настала штета и који се означава одређеним степеном тајности у складу са проценом могуће штете по интерес Републике Србије, у складу са законом којим се уређује тајност података.

Ревизија ПОБУ врши се сваке године до 31. јануара. У случају нових сазнања од значаја за безбедност нуклеарних објеката и нуклеарних материјала у Републици Србији, Комисија врши измену или допуну ПОБУ, и доставља Влади у року од 30 дана од нових сазнања.

Обим мера безбедности приликом транспорта нуклеарног материјала из члана 15. ове уредбе, Комисија утврђује израдом ПОБУ транспорта нуклеарног материјала за сваки појединачни транспорт.

Члан 5.

Систем обезбеђења нуклеарних објеката и нуклеарних материјала обухвата:

- 1) мере техничке и физичке заштите нуклеарних објеката и нуклеарних материјала;
- 2) процедуре за руковање и чување поверљивих информација;
- 3) процедуре за спровођење мера информатичке безбедности нуклеарних објеката;
- 4) процедуре за одржавање безбедносне културе.

Систем обезбеђења нуклеарних објеката и нуклеарних материјала заснива се на:

- 1) управљању ризицима;
- 2) у равнотеженом приступу;
- 3) одбрани по дубини.

Управљање ризицима из става 2. тачка 1) овог члана ради физичке и техничке заштите нуклеарних објеката и нуклеарних материјала обухвата процену ризика и предузимање активности и мера за отклањање уочених ризика. Управљање ризицима обухвата:

- 1) анализе ризика у случају неовлашћеног померања нуклеарног материјала с циљем конструисања нуклеарне експлозивне направе;
- 2) анализе ризика у случају неовлашћеног померања нуклеарног материјала с циљем њиховог секундарног распршивања;
- 3) анализе ризика у случају угрожавања сигурности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала.

У равнотежени приступ и одбрана по дубини из става 2. тач. 2) и 3) овог члана представља постојање више зона заштите и примене више метода физичке и техничке заштите нуклеарних објеката и нуклеарних материјала, у које су укључене административне и техничке мере, на истом нивоу и по целој линији одбране у свакој зони заштите, применом свих функција система обезбеђења.

Носилац лиценце за обављање нуклеарне активности дужан је да свако нарушавање система обезбеђења нуклеарних објеката и нуклеарних материјала и свако злонамерно дело одмах пријави Агенцији.

Члан 6.

Носилац лиценце за обављање нуклеарне активности је обавезан да изради акте дефинисане у члану 3. став 3. ове уредбе којима се:

- 1) прецизира систем обезбеђења нуклеарних објеката и нуклеарних материјала и одржавање тога система;
- 2) дефинишу активности и редослед поступака у случају неовлашћеног померања нуклеарног материјала или саботаже у нуклеарним објектима и на нуклеарним материјалима;
- 3) дефинишу мере обезбеђења код транспорта нуклеарних материјала на територији Републике Србије;
- 4) дефинишу стручне обуке за запослене на пословима обезбеђења нуклеарних објеката и нуклеарних материјала.

Члан 7.

Мере безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала прописују се у зависности од категорије нуклеарног материјала.

Припадност нуклеарног материјала категорији I, II и III одређује се према критеријумима утврђеним у категоризацији која је дата у Закону о ратификацији Конвенције о физичкој заштити нуклеарног материјала („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, број 9/85).

Члан 8.

За спровођење мера безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала морају бити испуњени следећи услови:

- 1) да се нуклеарни материјал у количини чије распршивање може довести до значајних радиолошких последица и опрема, системи и уређаји неопходни за спречавање значајних радиолошких последица налазе у једној или више виталних зона које се налазе унутар заштићене зоне;
- 2) да се нуклеарни материјал категорије I и нуклеарни објекат са опремом и уређајима од значаја за нуклеарну сигурност и безбедност, у којем је предвиђено коришћење или складиштење нуклеарних материјала ове категорије, налазе у унутрашњој зони;
- 3) да се нуклеарни материјал категорије II и III и нуклеарни објекат са опремом и уређајима од значаја за нуклеарну сигурност и безбедност у којем је предвиђено коришћење или складиштење нуклеарних материјала ове категорије налазе у заштићеној зони;
- 4) да се нуклеарни објекат са опремом и уређајима од значаја за нуклеарну сигурност и безбедност, предвиђен за складиштење и прераду ниско и средње активног отпада налазе у заштићеној зони;
- 5) да се документација од значаја за систем обезбеђења нуклеарних материјала категорије I и нуклеарних објеката у којима је предвиђено коришћење или складиштење таквих нуклеарних материјала чува у посебној просторији у виталној зони;
- 6) да се документација од значаја за систем обезбеђења нуклеарних материјала категорије II и III и објеката у којима је предвиђено коришћење или складиштење таквих нуклеарних материјала, као и нуклеарних објеката предвиђених за складиштење и прераду ниско и средње активног отпада чува у заштићеној зони.

Члан 9.

Систем обезбеђења нуклеарних објеката и нуклеарних материјала, као и опрема и софтвер који се користе за обезбеђење морају бити у складу са усвојеним стандардима и међународним нормама из домена физичко-техничке заштите.

Члан 10.

Носилац лиценце за обављање нуклеарне активности дужан је да обезбеди мере да само овлашћена лица имају приступ зонама система обезбеђења.

Носилац лиценце за обављање нуклеарне активности дужан је да води евиденцију о свим лицима која имају приступ зонама и објектима унутар сваке зоне система обезбеђења. Носилац лиценце је дужан да ову евиденцију чува као поверљив документ.

Носилац лиценце за обављање нуклеарне активности дужан је да све механизме уласка у зоне и/или објекте као што су кључеви, кључ-картице и сл. обезбеди и онемогући неовлашћени приступ, крађу или њихово умножавање.

Члан 11.

Ограђени простор на коме се налазе објекти, опрема и уређаји носиоца лиценце за обављање нуклеарне активности се сматра зоном са ограниченим приступом.

Мере безбедности које се спроводе у зони са ограниченим приступом су:

- 1) периодична физичка контрола зоне;
- 2) визуелни надзор;
- 3) контрола кретања робе, возила и људи;
- 4) провера идентитета лица која улазе у зону и обавезно ношење идентификационе картице на видном месту.

Зона са ограниченим приступом се обележава знацима упозорења који садрже текст „ЗОНА СА ОГРАНИЧЕНИМ ПРИСТУПОМ”.

Члан 12.

Заштићена зона се налази унутар зоне са ограниченим приступом.

У заштићеној зони и објектима који се налазе унутар те зоне спроводе се следеће мере безбедности:

- 1) стално присуство радника обезбеђења;
- 2) периодична физичка контрола зоне;
- 3) стално присуство лица одговорног за нуклеарну безбедност или лица запосленог код носиоца лиценце за обављање нуклеарне активности, а које он одреди, приликом кретања посетилаца у заштићеној зони и објектима који се налазе унутар те зоне;
- 4) постављање уређаја за откривање неовлашћеног уласка у зону и/или објекат;
- 5) инсталација система за пренос алармних сигнала, са сопственим резервним напајањем од најмање 48 часова, и то тако да се открију све неовлашћене интервенције или радови на систему;
- 6) постављање самозатварајућих против-провалних врата;
- 7) постављање против-провалних решетки на прозоре у приземљу објекта;
- 8) постављање уређаја за праћење и контролу уласка и изласка на улазу у заштићену зону и објекте који се налазе унутар те зоне;
- 9) провера идентитета лица који улазе у зону и обавезно ношење идентификационе картице на видном месту;
- 10) улазак возила у заштићену зону могућ је само уз одобрење лица одговорног за нуклеарну безбедност.

Заштићена зона се обележава знацима упозорења који садрже текст „ЗАШТИЋЕНА ЗОНА” и „ОГРАНИЧЕНО КРЕТАЊЕ”.

Члан 13.

Унутрашња зона се налази унутар заштићене зоне.

Унутрашња зона може бити и витална зона.

У унутрашњој зони спроводе се следеће мере безбедности:

- 1) стално присуство наоружаних радника обезбеђења;
- 2) редовно спровођење физичке контроле зоне;
- 3) стално присуство лица одговорног за нуклеарну безбедност или лица запосленог код носиоца лиценце за обављање нуклеарне активности, а које он одреди, приликом кретања посетилаца,

тако да постоји најмање једно одговорно лице на десет посетилаца приликом кретања посетилаца у унутрашњој зони;

- 4) интервенције обезбеђења током времена дефинисаног планом безбедности са временом интервенције краћим од пет минута;
  - 5) слободан простор ширине најмање пет метара од граница унутрашње зоне, без механичких препрека које би смањиле могућност надзора;
  - 6) осветљење недовољно осветљених места и осветљење простора током смањене видљивости;
  - 7) постављање уређаја за снимање и видео надзор;
  - 8) постављање уређаја за аутоматско праћење и контролу уласка и изласка;
  - 9) постављање уређаја за откривање неовлашћеног уласка и изласка;
  - 10) постављање уређаја за аутоматско снимање и видео надзор уласка и изласка;
  - 11) инсталирање система за пренос алармних сигнала, са сопственим резервним напајањем од најмање 48 часова и то тако да се открију све неовлашћене интервенције или радови на систему;
  - 12) ограничен број контролисаних улазних и излазних тачака;
  - 13) постављање самозатварајућих против-провалних врата;
  - 14) постављање против-провалних решетки на прозоре у приземљу објекта;
  - 15) опремање излазних тачака опремом која омогућује отварање у случају ванредних догађаја;
  - 16) инсталирање уређаја за аутоматску детекцију пожара;
  - 17) улазак возила у унутрашњу зону је могуће само уз одобрење лица одговорног за нуклеарну безбедност;
  - 18) провера идентитета лица који улазе у зону и обавезно ношење идентификационе картице на видном месту;
  - 19) постављање уређаја за контролу ручног и другог пртљага, терета и пошиљки на уласку у унутрашњу зону ради спречавања уноса недозвољених предмета и материјала и неовлашћено изношење нуклеарног и других радиоактивних материјала.
- Унутрашња зона се обележава знацима упозорења који садрже текст „УНУТРАШЊА ЗОНА” и „ЗАБРАЊЕН НЕОВЛАШЋЕН ПРИСТУП”.

Члан 14.

Витална зона и витални објекат се налазе унутар заштићене зоне.

У виталној зони се спроводе мере које обезбеђују додатни ниво заштите у циљу детекције, контроле приступа и задршке.

У виталној зони се спроводе следеће мере безбедности:

- 1) стално присуство наоружаних радника обезбеђења;
- 2) редовно спровођење физичке контроле зоне;
- 3) интервенције обезбеђења током времена дефинисаних планом безбедности са временом интервенције краћим од три минута;
- 4) стално присуство лица одговорног за нуклеарну безбедност или лица запосленог код носиоца лиценце за обављање нуклеарне активности а које он одреди, приликом кретања посетилаца, тако да постоји најмање једно одговорно лице на десет посетилаца приликом кретања посетилаца унутар виталне зоне;
- 5) преглед и провера свих лица, пртљага, возила и роба који улазе или излазе из виталне зоне;
- 6) улазак возила у виталну зону је могуће само уз одобрење лица одговорног за нуклеарну безбедност;
- 7) на спољној и унутрашњој страни ограде оставља се празан простор ширине два до пет метара без механичких препрека, и постављају се друге техничке мере (средства и уређаји за детекцију и осветљење) које омогућавају обављање задатака физичке заштите;

- 8) простор који се контролише ограђен је најмање једноструком оградом висине од минимум 2,4 метра са бодљикавом жицом постављеном на врху или другом препреком којом се онемогућава прелаз ограде;
- 9) подела простора зоне на секторе, како би се обезбедило ефикасније откривање покушаја неовлашћеног уласка и реаговање у случају догађаја којим се угрожава безбедност нуклеарних објеката и нуклеарних материјала;
- 10) простор који се контролише осветљава се приликом смањења видљивости;
- 11) на спољној и унутрашњој страни постављају се уређаји за видео надзор;
- 12) постављање уређаја за праћење, снимање, видео надзор и контролу уласка и изласка;
- 13) постављање уређаја за откривање неовлашћеног уласка и изласка;
- 14) инсталирање система за пренос алармних сигнала, са сопственим резервним напајањем од најмање 48 часова и то тако да се открију све неовлашћене интервенције или радови на систему;
- 15) постављање самозатварајућих против-провалних врата;
- 16) постављање против-провалних решетки на прозоре у приземљу објекта;
- 17) постављање уређаја за контролу ручног и другог пртљага, терета и пошиљки на уласку у виталну зону ради спречавања уноса недозвољених предмета и материјала и неовлашћено изношење нуклеарног и других радиоактивних материјала;
- 18) ручни уређаји са којима рукује физичко обезбеђење за контролу лица која улазе или излазе у виталну зону;
- 19) ограничен број контролисаних улазних и излазних тачака;
- 20) сви излази из виталне зоне опремају се механизмом за отварање у ванредним ситуацијама;
- 21) провера идентитета лица који улазе у зону и обавезно ношење идентификационе картице на видном месту;
- 22) постављање физичких препрека за спречавања насилног уласка моторних возила у виталну зону;
- 23) инсталирање уређаја за аутоматску детекцију пожара.

Витална зона се обележава знацима упозорења који садрже текст „ВИТАЛНА ЗОНА” и „ЗАБРАЊЕН НЕОВЛАШЋЕН ПРИСТУП”.

Члан 15.

Носилац лиценце за обављање нуклеарних активности који обавља послове са нуклеарним материјалима категорије I или II или објеката у којима је предвиђено коришћење или складиштење таквих нуклеарних материјала има сопствену централно-алармну станицу (у даљем тексту: ЦАС). ЦАС мора да испуњава следеће услове:

- 1) да је смештена у заштићеној зони;
- 2) да поседује најмање два независна извора напајања електричном енергијом;
- 3) да има инсталирану опрему за снимање и чување података и евиденције о покушајима неовлашћеног уласка, покретања аларма и спроведених мера;
- 4) да има обезбеђене везе за несметану двосмерну комуникацију са радницима обезбеђења и одговарајућим државним органима и службама (полиција, ватрогасци, центар за обавештавање, хитна помоћ) у случају ванредних догађаја;
- 5) да има инсталиране уређаје за континуирано снимање свих комуникација у ЦАС.

У ЦАС је обавезно континуирано присуство најмање два радника физичког обезбеђења.

У ЦАС је забрањено коришћење мобилних телефона и фотографисање.

Улазак посетилаца у ЦАС могућ је само уз одобрење лица одговорног за нуклеарну безбедност. Посетиоци могу боравити унутар ЦАС-а само уз пратњу лица одговорног за нуклеарну безбедност или лица које он одреди.

II. МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ ТОКОМ ТРАНСПОРТА НУКЛЕАРНОГ МАТЕРИЈАЛА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Члан 16.

План безбедности транспорта се примењује код транспорта нуклеарних материјала сагласно ПОБУ.

Мере безбедности приликом транспорта нуклеарног материјала се прописују у зависности од категорије нуклеарног материјала који се транспортује.

Мере безбедности које пошљалац нуклеарних материјала обезбеђује су:

- 1) наоружано и обучено обезбеђење опремљено заштитном опремом;
- 2) писане инструкције радницима обезбеђења пре почетка припрема за транспорт са детаљима свих обавеза током припрема за транспорт и током транспорта;
- 3) информације о распореду и рути транспорта су поверљиви документи;
- 4) заштићена комуникација између радника обезбеђења који обављају физичку заштиту и транспортно-контролног центра;
- 5) мере физичке и техничке заштите током припрема за транспорт и транспорта нуклеарних материјала у складу с Планом безбедности транспорта;
- 6) извршен детаљан преглед транспортног возила пре утовара како би се осигурало да не садржи никакве супстанце које би угрозиле или спречиле транспорт;
- 7) обављене безбедносне провере за возаче и техничко особље који учествују у припремама за транспорт и транспорту;
- 8) да је пре почетка транспорта извршен алко-тест за возача и поступак за откривање знакова или симптома употребе дрога, психо-активних лекова и других психо-активних супстанци у организму.

Нуклеарни материјал који се транспортује мора бити у контејнеру на који је постављен систем за сателитско праћење.

III. ПОСЕБНЕ МЕРЕ КОЈЕ СЕ ПРИМЕЊУЈУ КОД ТРАНСПОРТА НУКЛЕАРНИХ МАТЕРИЈАЛА I, II и III КАТЕГОРИЈЕ

Члан 17.

Транспорт нуклеарног материјала I и II категорије у друмском саобраћају врши се:

- 1) транспортним возилом опремљеним за транспорт опасног терета;
- 2) заштитом возила од стране најмање два чувара;
- 3) пошљка се налази у обезбеђеном контејнеру који је закључан, затворен или на други начин обезбеђен и адекватно учвршћен;
- 4) уз полицијску пратњу.

Транспорт нуклеарног материјала I и II категорије у железничком саобраћају врши се:

- 1) теретним возом са посебним вагоном намењеним само за транспорт опасних материја;
- 2) пошљка се налази у обезбеђеном одељку или у контејнеру који је закључан, затворен или на други начин обезбеђен и адекватно учвршћен;
- 3) радници обезбеђења који прате пошљку у посебном вагону путују у вагону најближем вагону који садржи нуклеарни материјал;
- 4) уз полицијску пратњу.

Транспорт нуклеарног материјала I и II категорије воденим путем врши се:

- 1) транспортним бродом намењеним за такав транспорт;
- 2) пошљка се налази у обезбеђеном одељку или у контејнеру који је закључан, затворен или на други начин обезбеђен и адекватно учвршћен;
- 3) уз полицијску пратњу.

Транспорт нуклеарних материјала I и II категорије ваздушним путем врши се искључиво коришћењем авиона одређеног само за теретни транспорт.

Члан 18.

Транспорт нуклеарног материјала III категорије у друмском саобраћају врши се:

- 1) транспортним возилом опремљеним за транспорт опасног терета;

2) пошиљку прати један или више обучених радника обезбеђења у зависности од ПОБУ.
Транспорт нуклеарног материјала III категорије у железничком саобраћају врши се на следећи начин:

1) пошиљка се налази у обезбеђеном одељку или у контејнеру који је закључан, затворен или на други начин обезбеђен и адекватно учвршћен;

2) пошиљку прати један или више обучених радника обезбеђења у зависности од ПОБУ.

Транспорт нуклеарног материјала III категорије воденим путем се обавља тако да се пошиљка налази у обезбеђеном одељку или у контејнеру који је закључан, затворен или на други начин обезбеђен и адекватно учвршћен.

Транспорт нуклеарних материјала III категорије ваздушним путем врши се искључиво коришћењем авиона одређеног само за теретни транспорт.

IV. МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ЗАПОСЛЕНЕ КОЈИ ОБАВЉАЈУ ПОСЛОВЕ ФИЗИЧКО-ТЕХНИЧКОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА НУКЛЕАРНОГ ОБЈЕКТА И МАТЕРИЈАЛА

Члан 19.

Носилац лиценце за обављање нуклеарних активности именује лице одговорно за нуклеарну безбедност.

Сви запослени код носиоца лиценце за обављање нуклеарне активности морају испуњавати услове за добијање позитивне безбедносне провере, а у циљу спречавања могуће саботаже.

Носилац лиценце за обављање нуклеарне активности има запослене оператере ЦАС и раднике обезбеђења.

Запослени оператери ЦАС-а и радници обезбеђења код носиоца лиценце за обављање нуклеарне активности морају да имају:

- 1) уверење о здравственој способности за обављање послова и радних задатака обезбеђења;
- 2) положен испит из стручне обуке, у складу са овом уредбом;
- 3) позитивну безбедносну проверу.

Носилац лиценце за обављање нуклеарне активности може поједине послове обезбеђења поверити правном лицу које обавља послове обезбеђења објеката и лица.

Радници правног лица које обавља послове обезбеђења објеката и лица морају испуњавати исте услове као и радници код носиоца лиценце за обављање нуклеарне активности.

Члан 20.

Запослени који обављају послове физичко техничког обезбеђења нуклеарних објеката и нуклеарних материјала дужни су да похађају програме основне стручне обуке и периодичне обнове знања.

На основу програма основне стручне обуке и периодичне обнове знања запослених, носилац лиценце за обављање нуклеарних активности организује и спроводи обуку.

Запослени на пословима и задацима система обезбеђења полажу испит из основне стручне обуке и периодичне обнове знања.

Испит из основне стручне обуке и периодичне обнове знања се полаже сагласно Закону, по програму на који сагласност даје Агенција.

Ако запослени не положи испит, може поново полагати по протеклу месец дана.

Запосленом који је положио испит издаје се уверење о положеном испиту.

Члан 21.

Носилац лиценце за обављање нуклеарних активности припрема годишњи програм обнове знања за запослене који обављају послове и задатке обезбеђења.

Програм за обнову знања обухвата начин и садржај вежби за одржавање физичке кондиције, руковање средствима везе, руковање оружјем, гађање покретних и непокретних мета, спровођење мера физичке заштите у току редовних активности и ванредних догађаја, заштите од зрачења, прве помоћи и употребе заштитне опреме.

Носилац лиценце за обављање нуклеарних активности оцењује једном годишње знање запослених на пословима и задацима система обезбеђења у складу са програмом периодичне обнове знања.

Носилац лиценце за обављање нуклеарних активности обезбеђује запосленима који имају приступ нуклеарним материјалима похађање обуке из безбедносне културе и упознаје их са упутствима везаним за систем обезбеђења нуклеарних материјала пре почетка њиховог рада.

В. ОСТАЛИ УСЛОВИ У ПОГЛЕДУ ФИЗИЧКИХ И ТЕХНИЧКИХ МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ

Члан 22.

Носилац лиценце за обављање нуклеарних активности доставља предлог планова и програма из члана 3 ове уредбе ради усклађивања са важећим ПОБУ. Ради очувања континуитета система обезбеђења, а до добијања сагласности Агенције, носилац лиценце за обављање нуклеарних активности примењује до тада важеће планове и програме.

Годишњи извештај о стању система обезбеђења носилац лиценце за обављање нуклеарних активности доставља Агенцији до 31. марта текуће године, за претходну годину.

Члан 23.

План безбедности из члана 2. тачка 15) ове уредбе садржи:

- 1) услове, критеријуме и мере система обезбеђења;
- 2) надлежности, одговорности и обавезе свих учесника у систему обезбеђења;
- 3) основу плана система обезбеђења и преглед мера физичке и техничке заштите;
- 4) опис зона, објеката у зонама и заштићених материјала;
- 5) план или цртеж зона;
- 6) опис и цртеже свих прописаних мера физичке и техничке заштите у појединим зонама;
- 7) организација службе обезбеђења;
- 8) процедуре, мере и поступке које предузимају сви запослени на пословима и задацима система обезбеђења током редовног и ванредног догађаја;
- 9) поступке за проверу и ревизију процедура, мера и поступака службе обезбеђења;
- 10) процедуру за обавештавање министарства надлежног за унутрашње послове у случају опасности;
- 11) процедуру за руковање и чување поверљивих информација;
- 12) упутства о мерама нуклеарне сигурности за раднике који имају приступ нуклеарним материјалима;
- 13) програм одржавања система обезбеђења.

Члан 24.

План безбедности транспорта нуклеарних материјала из члана 2. тачка 16) ове уредбе садржи:

- 1) опис транспортних средстава и њихове карактеристике;
- 2) податке о категорији и количини нуклеарних материјала, укључујући податке о амбалажи која се користи;
- 3) план транспорта, укључујући руту, тачке одмора и тачке претовара, са описом могућих тачака претње;
- 4) дефинисану физичку заштиту дуж транспортне руте, за време одмора и претовара и у случају евентуалних кварова;
- 5) предвиђене алтернативне руте;
- 6) цртеже елемената физичке заштите возила;
- 7) начин провере сигурности и безбедности транспортних средстава;
- 8) писана упутства радницима обезбеђења која се тичу њихових обавеза у току транспорта, одмора и претовара;
- 9) опис техничке заштите возила и нуклеарних материјала;

- 10) план комуникација између лица укључених у транспорт, радника обезбеђења и транспортно-контролног центра;
- 11) мере и поступке које предузимају радници обезбеђења током редовног рада и ванредног догађаја;
- 12) поступке за проверу безбедносних процедура и мера система обезбеђења;
- 13) мере за утврђивање психо-физичке спремности возача, машиновође, пилота, капетана и посаде за вожњу;
- 14) поступке за руковање и чување поверљивих информација свих учесника у транспорту.

Члан 25.

План за деловање у случају угрожавања безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала из члана 2. тачка 17) ове уредбе садржи:

- 1) поступке и процедуре које спроводе запослени на пословима и задацима физичке заштите у случају угрожавања безбедности;
- 2) поступке и процедуре које спроводе остали запослени код носиоца лиценце за обављање нуклеарних активности у случају угрожавања безбедности;
- 3) план комуникације.

Члан 26.

Носилац лиценце за обављање нуклеарне активности, Агенција и министарство надлежно за унутрашње послове, најкасније до 31. јануара, достављају министарству надлежном за послове нуклеарне сигурности и управљања радиоактивним отпадом извештај о стању система безбедности нуклеарних објеката и нуклеарних материјала у Републици Србији за претходну годину. Министарство надлежно за послове нуклеарне сигурности и управљање радиоактивним отпадом доставља обједињени извештај Влади најкасније до 31. марта.

Члан 27.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-2668/2014-1

У Београду, 4. априла 2014. године

Влада

Председник,

Ивица Дачић, с.р.